

deleshed nu, efter at Orlogsværftet er sam-
mendraget paa Nyholm, idet man derved
vil opnaa at faa Arbejderboligerne belig-
gende i Værftets umiddelbare Nærhed, hvad
der maa siges ubetinget at være en stor
Fordel.

Alle større Institutioner af lignende
Art, saavel her i Landet som i Udlandet,
have da ogsaa eller stræbe hen til at er-
hverve Arbejderboliger i umiddelbar Nær-
hed af Arbejdsstedet, idet det er en Kends-
gerning, at naar Arbejdsgiveren til en
moderat Pris kan tilbyde Arbejderne en
sund og tidssvarende Bolig umiddelbart
ved Arbejdsstedet, da er dette en Foran-
staltning, som gavner begge Parter og
knytter dem fastere til hinanden. Arbej-
derne føle sig derved mere solidariske med
den Virksomhed, som skaffer dem og deres
Eksistensen, og samtidig undgaa de at
skulle søge Bolig i store kaserneagtige
Bygninger med den i saa mange Hense-
ender uheldige og usunde Sammenhob-
ning af en Mængde Familier, og det er
saadanne Steder, at Arbejdernes Lønning
i de fleste Tilfælde ellers vil henvise dem
til at bo.

Spørgsmaalet om at skaffe Arbejderne
billige og gode Boliger har da ogsaa i en
Række af Aar været paa Dagsordenen
saavel herhjemme som i Udlandet, og tal-
rige Vidnesbyrd om det samfundsnyttige i
disse Bestræbelser ere blivne fremførte i
de med faa Aars Mellemlum afholdte inter-
nationale Kongresser om Arbejderboliger.
Ved den sidste af disse Kongresser, der
afholdtes i Düsseldorf i Juni 1902, var der
fuld Enighed om Vigtigheden af Boligs-
spørgsmaalets Løsning. Under Forhand-
lingerne blev der blandt andet sagt, at
der ikke findes et enkelt socialt Spørgs-
maal, men en hel Række af Spørgsmaal og
ogsaa en Mængde Veje til at naa deres
Løsning, men Boligsørgsmaalet er det
vigtigste af disse sociale Spørgsmaal; thi
af dette afhænger alt, hvad der kan hæve
eller nedværdige et Menneske: Familie-
lykke, Sundhed og Sædelighed.

Ved Kongressen fremkom ogsaa talrige
Vidnesbyrd om, hvor meget der i denne
Retning er udrettet paa forskellig Vis, sa-
vel ved Statshjælp som ved privat Initiativ,
men særlig Beundring vakte Beretningerne
om de fortrinlige Arbejderkolonier, som
forskellige store Firmaer, f. Eks. Krupp
og Suchard, have opført, og som de udleje
til deres Funktionærer og Arbejdere til en
i Forhold til Godheden særlig lav Leje.

Herhjemme er der ved privat Initiativ
bygget mange gode og forholdsvis billige

Arbejderboliger, men det har vist sig, at de
kun i meget ringe Grad komme Arbejderne
til gode, fordi Lejen dog har været for høj.

I sin Egenskab af stor Arbejdsgiver
har Staten, i dette Tilfælde Marinen, der-
for en moralsk Forpligtelse til at gaa i
Spidsen og sørge for i saa vid Udstræk-
ning som muligt at skaffe sine Arbejdere
tidssvarende og billige Boliger og derved
ydre dem en Støtte, selv om, dette ikke kan
blive en fuldt ud rentabel Forretning for
Staten, hvad der jo ikke bør være Menin-
gen og heller aldrig har været Meningen
med Nyboder.

At give Arbejderne en Huslejegodt-
gørelse og lade dem selv sørge for Bo-
ligen kan maaske ved en overfladisk Be-
tragtning synes meget tiltalende, men er
jo langt fra det samme som at give dem
en sund og billig Bolig i Nærheden af deres
Arbejdssted.

En Huslejegodtgørelse er kun en *Løn-
forbedring*, som vanskelig kan holdes uden
for den egentlige Lønning, og den kan an-
vendes til alt andet end det, der er dens
Bestemmelse. Der forekommer utvivlsomt
jævnlige et Hül i Arbejderens Budget, der skal
stoppes, en lille Gældspost, der skal afvikles,
der er Møbler eller Brugsgenstande, der skal
anskaffes eller erstattes; det ligger da nær,
at en Huslejegodtgørelse benyttes hertil,
naar Arbejderen faar Pengene i Haanden;
ligesom der ogsaa let i saa Tilfælde gaar
mere med til Fornøjelser og lignende, end
der strengt taget er Raad til. Følgen
heraf kan nemt blive den, at der ikke
bliver Penge nok til at skaffe sig en bedre
Lejlighed, og Arbejderen med Kone og Børn
maa saa tage til Takke med mørke, over-
befolkede Rum i en Arbejderkaserne og
lide alle Følgerne deraf.

En god, sund og billig Bolig i umid-
delbar Nærhed af Arbejdsstedet er derimod
noget haandgribeligt, ved hvilket de oven-
for anførte Ulemper undgaas. Kan Ar-
bejdsgiveren byde Arbejderen en saadan
Bolig, da er det et Gode, som man er
sikker paa ikke alene gavner Arbejderen
selv, men ogsaa hans Familie.

At Marinens faste Mandskab klart ind-
ser dette, derom vidner tilstrækkeligt den
Adresse, som i sidste Rigsdagssamling blev
indgivet til Folketinget fra 330 Værfts-
arbejdsmand, Fyrbødere og Haandværkere
i Marinens Tjeneste. Der udtales i den
det sikre Haab, at Tinget *ikke* vil gaa med
til at ordne Sagen paa den Maade, at der
i Stedet for Bolig gives Huslejegodtgørelse,
og der siges, at det vilde være en stor
Skuffelse for Underskriverne af Adressen